

Література

1. Правопорушення : Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: за станом на 1 березня 2013 року. – К : Велес, 2013. – 176 с.
3. Черній В. В. Поняття запобігання адміністративним правопорушенням / Черній В. В., Колмиков В. М. // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2009. – № 2. – С. 73-77.

УДК 342.9:347.824(043.2)

Ткаченко А. К., Шведа Н. І.,
студентки,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Юринець Ю. Л., к.ю.н.

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ ПОЛЬОТІВ НА АВІАЦІЙНОМУ ТРАНСПОРТІ

Розвиток ринкових відносин, структурна перебудова економіки, перерозподіл прав власності на засоби виробництва визначили глобальні зміни у всіх галузі транспорту. Стабільна робота всіх його видів стала сьогодні справою надзвичайної політичної й економічної важливості. Особливо в наш час рівень загроз уданій галузі є значно більшим, ніж в інших галузях суспільних відносин. Стан транспортної інфраструктури підійшов до критичного рівня. Значна її частина експлуатується за межами нормативного терміну, інша наближається до цього терміну. Як наслідок, істотно погіршується ситуація з безпеки роботи транспорту, а особливо авіаційного.

За даними Міжнародної організації цивільної авіації, відносні показники рівня безпеки польотів у вітчизняній галузі цивільної авіації значно гірші від середніх загальносвітових показників. За останні десять років страхові компанії відшкодували збитків від авіаційних подій на суму понад 160 млн. гривень [1].

Головними причинами транспортних подій називаються від-

сутність належного контролю стану безпеки руху у сфері транспорту і недосконалість законодавства в цій сфері. Так, впродовж 2008 р., першого кварталу 2009 р. в країні відбулося 158 авіаційних подій, 4 катастрофи, 3 аварії, 14 серйозних інцидентів і 137 інцидентів. У результаті цих всіх подій загинуло 26 осіб, порушено 15 кримінальних справ [2].

При порушенні правил безпеки польотів, настає адміністративна відповідальність. Під її поняттям розуміють захід адміністративного примусу, який застосовується за скоєння адміністративного правопорушення на повітряному транспорті. За порушення правил безпеки польотів на авіаційному транспорті, в основному, передбачається стягнення у вигляді штрафу [3, с. 138].

Адміністративна відповідальність за порушення правил безпеки польотів на авіаційному транспорті реалізується в адміністративно-процесуальному порядку шляхом застосування санкцій норм особливої частини КУпАП.

Адміністративна відповідальність за порушення правил безпеки польотів на авіаційному транспорті може наступати і без спричинення майнової шкоди. Вона базується на принципах законності, відсутності відповідальності без вини, доцільності відповідальності, невідворотності відповідальності, індивідуалізації заходів адміністративної відповідальності.

Підставу звільнення від адміністративної відповідальності у сфері забезпечення авіаційної безпеки слід відрізняти від обставин, що виключають неправомірність дії або бездіяльності, а також знаходження особи під час скоєння правопорушення в стані неосудності [4, с. 34].

Кодекс України про адміністративні правопорушення передбачає відповідальність за: порушення правил безпеки польотів, порушення правил поведінки на повітряному судні порушення правил міжнародних польотів, порушення встановлених на повітряному транспорті правил пожежної безпеки, порушення правил перевезення небезпечних речовин або предметів на повітряному транспорті, порушення правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на повітряному транспорті [5].

Крім цього, непоодинокими є також випадки порушень повітряного законодавства у частині недотримання правил перевезення пасажирів і вантажів, перевищення обмежень по по-

льотній масі, виконання комерційних перевезень пасажирів на вантажних повітряних суднах, несанкціонованого внесення змін у конструкцію повітряного судна, виконання польоту не укомплектованим екіпажем повітряного судна, на незареєстрованих повітряних судах, без необхідних суднових документів, а часом, і при управлінні повітряним судном в нетверезому стані.

Названі проступки законодавчо КУпАП не визначені, що аж ніяк не сприяє підвищенню рівня безпеки польотів, а навпаки, робить цю сферу ще більш аварійною та небезпечною.

Отже, на сьогодні прийнятий цілий ряд нормативно-правових актів, положення яких спрямовані на забезпечення безпеки на авіаційному транспорті. Все це створює певні труднощі в застосуванні адміністративно-правових норм. У зв'язку з цим необхідно систематизувати нормативно-правові приписи, що стосуються питань забезпечення безпеки на авіаційному транспорті. Крім цього, через велику кількість аварій та катастроф з незареєстрованими повітряними суднами авіації загального призначення необхідним є подальше вдосконалення КУпАП, а також юридично-правове визначення і вирішення питань підпорядкованості авіації загального призначення.

Література

1. Про схвалення Концепції Державної цільової програми безпеки польотів на період до 2015 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 273 р. від 5 березня 2009р. [Електронний ресурс].—Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
2. В Генеральній прокуратурі України стурбовані станом безпеки на авіаційному, залізничному та автомобільному транспорті [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.news-gu.ua/arch/ukraine/28may2009/bezpekaruhu.html>.
3. Алехин А. П. Административная ответственность за правонарушение на авиационном транспорте / А. П. Алехин. — М.: Наука и право. — 2009р. — с.156.
4. Костенников М. В. Административная юрисдикция / М. В. Костенников, А. В. Куракин. ? М.: Наука и право. — 2005р. — с. 236.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради Української РСР. — 1984. — Дод. до № 51. — С. 1122.

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Конституцією України визнано, що найвищою соціальною цінністю є людина, її життя і здоров'я, недоторканність і безпека. На реалізацію цих конституційних положень спрямована діяльність усієї системи державних органів, у тому числі, — правоохоронних.

Безпека дорожнього руху стала однією з найактуальніших соціально-економічних проблем нашого часу. Щодня на українських автошляхах реєструються дорожньо-транспортні пригоди, внаслідок яких гинуть і травмуються люди (в середньому 150 осіб). Колосальна шкода завдається економіці країни. Вітчизняні експерти оцінюють річні збитки від ДТП у 16 млрд. гривень, а якщо застосовувати поширені зарубіжні методики, то вони становлять 10-12 млрд. доларів США [2, с. 3].

Саме за таких умов надзвичайно важливою є роль державного управління безпекою дорожнього руху. Підсилює гостроту проблеми системна криза державної політики, що вже протягом багатьох років не дозволяє хоча б наблизитися до бажаного рівня експлуатації транспортних засобів. Прикро констатувати, але до тепер на законодавчому рівні ще не визначено пріоритетних напрямів державної політики забезпечення безпеки дорожнього руху; стратегічних орієнтирів розвитку сфери дорожньої безпеки; немає державного органу, відповідального за стан управління дорожньою безпекою в країні; не розроблено нормативних технологій перетворення цілей забезпечення дорожньої безпеки на конкретний опрідметнений результат; не вивчено механізм фінансування проектів, спрямованих на підвищення пропускну здатності доріг, удосконалення засобів організації дорожнь-